

SXEDIO.80A

14.4.1879: ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΠΑΦΟΥ Α. ΒΩΤΣΙΟΠ

Η έκθεση του διοικητή Α. Βώτσιοπ προς τον Υπατο Αρμοστή της Κύπρου Σερ Γκάρνερ Γούλσλη μέσω του Αρχιγραμματέα Γκρήηβς έχει ως εξής:

Πάφος, 14 Απριλίου 1879
Αρχιγραμματέα Κυβέρνησης.

1. Καμιά εργασία δεν επιβλήθηκε υποχρεωτικά.
2. Κανένας δεν μαστιγώθηκε με διαταγή της Κυβέρνησης.
3. Καμιά εφημερίδα δεν αποκλείεται.
4. Κνένας δικηγόρος ή οποιοσδήποτε άλλος δεν παρεμποδίζεται από του να εμφανισθεί στα δικαστήρια.

5. Η ελληνική γλώσσα αναγνωρίζεται με κάθε δυνατό τρόπο, εκτός από όλες τις αιτήσεις που αναφέρονται σε νομικά θέματα, δηλαδή εκείνων για τις οποίες θα πρέπει να βγει απόφαση του δικαστηρίου Ντααβί και έχουν γραφεί στην τουρκική γλώσσα, σύμφωνα με τη διαδικασία. Εκ πρώτης όψεως αυτό δυνατό να παρουσιάζεται κάπως άδικο, αλλά μετά από μικρή εξέταση, νομίζω ένας ανεξάρτητος μπορεί να αποφασίσει άλλως.

Ο Καδής, όπως αλλού υπολογίζω, δεν μπορεί να διαβάζει ελληνικά. Ούτε ο υπάλληλος του Δικαστηρίου γνωρίζει. Λίγοι τούρκοι μπορούν επίσης και όπως το θεώρησα αναγκαίο, ο δικαστής έχει ενώπιον του τουλάχιστον μια "περίληψη" της υπόθεσης που παρουσιάζεται στη γλώσσα που αντιλαμβάνεται και εγγράφως, αποφάσισα να ακολουθήσω αυτό και αυτό γίνεται

Για να σας δείξω το πνεύμα μέσα το οποίο εκτελείται αυτή η αρχή, οι αιτητές στην αγγλική επιθυμούσαν να συμμορφωθούν με το νόμο και να

παρουσιάζουν την υπόθεση τους στην τουρκική. Μπορεί να λεχθεί: " Αλλά τα χαριστιανικά μέλη μπορούν να διαβάσουν και να γράφουν ελληνικά". Αυτό είναι αλήθεια, αλλά η δυσκολία να τους πείσουμε να παρουσιάζονται με τον παλιό μισθό, γύρω στα 14 σελίνια το μήνα, ήταν πολύ μεγάλη.

Επίσης μπορώ να αναφέρω ότι εδώ ένας μεγάλος αριθμός αγροτών Κυπρίων Μουσουλμάνων μιλούν μόνο την ελληνική. Εάν υπήρχε κανένα κώλυμα, το ίδιο ισχύει και γι' αυτούς.

Νομίζω, ότι αυτό μόνο του μπορεί να πείσει και τον πλέον άπιστο ότι όσον αφορά αυτό το θέμα, τίποτε δεν έγινε σε βάρος των Ελλήνων.

Βεβαίως ο κατάδικος πάντοτε απαντά στη μητρική του γλώσσα όπως και οι μάρτυρες. Υπάλληλος του δικαστηρίου μιλά τη γλώσσα πολύ καλά και μεταφράζει στο δικαστή.

Εδώ πρόκειται για ένα χωριό της υπαίθρου. Ειδικόί στο να γράφουν ξένες γλώσσες δεν είναι εύκολο να βρεθούν όπως συμβαίνει αλλού.

Ας γίνει επίσης αντιληπτό ότι στο Κονάκι υπάρχει ένα άτομο, όχι επίσημος, ο οποίος βγάζει τα προς το ζειν, με το να γράφει αυτές τις αιτήσεις και χρεώνει για ένα κομμάτι ψωμί για ό,τι κάμνει κι' έτσι δεν υπήρχε ποτέ και η παραμικρή δυσκολία να ετοιμασθεί η αίτηση.

Όσο για τους Παφίτες πολύ δύσκολα γνωρίζει κάποιος από αυτούς να γράφει. Ποια είναι η δυσκολία λοιπόν γι' αυτούς. Θα πρέπει να βρουν κάποιον για να ετοιμάσει την υπόθεση της, γιατί να μη πάνε στο πρόσωπο που πάντοτε κάμνει αυτή την εργασία. Και θα πρέπει να γνωρίζετε ότι όπως πήγαιναν σ' αυτόν στο παρελθόν, το ίδιο να κάμνουν και στο μέλλον.

Εκτός τούτου, αυτός ο τρόπος διαδικασίας δεν έτυχε παραπόνων μέχρι τώρα. Ποτέ δεν κλείνω τα αυτιά μου σε λογικές απαιτήσεις, όπως σίγουρα θα εξέταζα και αυτή. Έτσι λέγω ότι εάν συνέβαινε, οτιδήποτε αδικαιοόγητο θα το πληροφορούμουν.

Ολες οι άλλες αιτήσεις λήφθηκαν σε

οποιαδήποτε γλώσσα (και αν ήσαν γραμμένες).

Όσον αφορά την άρνηση εγγράφων επειδή ήσαν γραμμένα στην ελληνική όταν απευθύνονται σε μένα ποτέ διαδικασία δεν ακολουθήθηκε.

6. Τώρα όσον αφορά τις επαφές των ζαπτιέδων με το λαό.

Εάν υπάρχει κάτι το οποίο εγώ, ο βοηθός μου και ο τοπικός διοικητής παρακολουθούμε στενά είναι αυτό.

Είμαστε συνεχώς στα χωριά. Κάθε βδομάδα ένας από μας βρίσκεται μακριά για δυο ή τρεις μέρες. Οι κοινοτάρχες καλούνται να μας συναντήσουν σε ορισμένα σημεία και μια από τις ερωτήσεις που υποβάλλουμε είναι "έχετε οποιαδήποτε παράπονα να κάμετε εναντίον της Αστυνομίας";

Και όπου υπάρχει οποιοδήποτε παράπονο είμαι σίγουρος ότι πάντοτε θα το πουν, διότι γνωρίζουν ότι είναι η επιθυμία μας να τους προστατεύσουμε. Με αυτά τα μέσα, δυο μήνες προηγουμένως, φέραμε στην επιφάνεια μια υπόθεση όπου ένας ζαπτιές κτύπησε ένα Έλληνα αγρότη γιατί δεν πλήρωσε τους φόρους του. Ερεύνησα το θέμα προσωπικά αμέσως και τελικά ο άνθρωπος αυτός δικάστηκε από το τοπικό δικαστήριο εδώ και καταδικάστηκε σε τρίμηνη φυλάκιση με καταναγκαστικά έργα.

Στην πατρίδα παρόμοιο αδίκημα από αστυνομικό θα είχε σαν συνέπεια να προειδοποιηθεί ο αστυνομικός να είναι πιο προσεκτικός στο μέλλον.

Βεβαίως οι άνδρες δεν είναι άγγελοι, αλλά όταν ένας εξετάσει όλα τα διαφορετικά καθήκοντα που έχουν να εκτελέσουν σε μια τέτοια επαρχία, όπως:

α. Επικράτηση της τάξης μεταξύ του πληθυσμού, γνωστού για τις συνήθειες να είναι ασυμμόρφωτος έναντι του νόμου.

β. Συνεχής συναλλαγή των φόρων της Κυβέρνησης.

γ. Συνεχής μεταφορά του λαού που απαιτείται στο δικαστήριο, γιατί κανένας Παφίτης δεν κινείται χωρίς το ζαπτιέ. Είναι απλώς εξαιρετικό πόσο υπομονετικοί και πόσο καλά συμπεριφέρονται. Στην

ουσία θα πρέπει να πω περισσότερα γιατί θεωρώ την επαφή τους με τον κόσμο εξαιρετική.

7. Χωρίς αμφιβολία σ' αυτή την επαρχία υπάρχουν πολύ λίγοι Ελληνοκύπριοι, οι οποίοι πιστεύουν ότι είμαστε φίλοι των τούρκων σε βάρος των ελλήνων.

1. Τους χωρίζω σε τρεις τάξεις και δίνω το λόγο που πιστεύω ότι δεν είναι ικανοποιημένοι. Το κάμνουν αυτό διότι δε είναι ικανοποιημένοι.

α. Το εκκλησιαστικό τμήμα.

Υπό την προηγούμενη Κυβέρνηση ο Επίσκοπος συγκέντρωνε τα έσοδα του με τη βοήθεια του ζαπτιέ με την απειλή της ξιφολόγχης του. Τώρα σύμφωνα με τις διαταγές σας αρνούμαι να του παραχωρήσω ζαπτιέδες για τον σκοπό αυτό και "τα δάκτυλα των ποδών του έχουν πατηθεί". Βεβαίως μαζί του πάνε και τα άλλα μέλη του τμήματος του.

β. Μια ορισμένη ομάδα δανειστών εμπόρων οι οποίοι για χρόνια γέμιζαν αυτή την επαρχία και κρατούσαν πολλούς κατοίκους σκληρά. Αυτοί οι άνδρες με δωροδοκίες κλπ έκαμναν κουμάντο στα τοπικά δικαστήρια. Τώρα έχει μετακινηθεί ένας κρίκος από αυτούς. Αξίζει να διερωτούμαστε γιατί μας απεχθάνονται.

γ. Λίγοι ενθουσιάζονται με τους έλληνες. Θα ήσαν μόνο ευχαριστημένοι υπό τη σημαία του Βασιλέα Γεωργίου.

Αλλά πιστεύω ότι η μεγάλη μάζα του λαού είναι ακριβώς το αντίθετο, ιδιαίτερα οι αγρότες.